

Tana Kalsoy, formaður í Eiðis Arbeidsmannafelag:

Højgaard & Schultz órógva arbeiðsfriðin

— Nú hava vit fingið lóngjaldsstovu, og vit fara avgjørt ikki at góðtaka, at ein útlendsk fyrirtøka kemur higar at órógva tann praksis, sum hevur verið millum fakfeløg og arbeiðsgevarar

Hetta sigur Tana Kalsoy, formaður í Eiðis Arbeidsmannafelag. Tað hevur altíð verið soleiðis, at arbeiðsgevarar í Føroyum hava afturhildið prosentgjaldið til lokalfelögin. Soleiðis gera tey føroysku byggifelögin, sum arbeiða fyri SEV á Eiði. Men verri er við Højgaard & Schultz, sum hevur tað mesta arbeiði og hevur tað mesta arbeiðsfólkið, harav fleiri eru útlendingar, ið heldur ikki eru limir, sum teir eiga at vera. Tað er ein av orsøkunum til, at Eiðis Arbeidsmannafelag nú hevur fingið sína egnu lóngjaldsstovu.

Á aðalfundinum í fjør samtykti Eiðis Arbeidsmannafelag at hækka prosentgjaldið til felagið úr einum hálvum upp í trí prosent. Tað skuldi galda fyri allar arbeiðarar á heimstaðarokinum hjá felagnum.

Beinanvegin varð skrivað til allar arbeiðsgevarar. Av tí at SEV skuldi fara í gongd við stórarbeiði í sambandi við vatnorkuútbýggingina á Eiði, varð skriv eisini sent til SEV og Højgaard og Schultz fyrst í 1985. So hvørt sum onnur byggifeløg komu upp í arbeiði hjá SEV,ingu tey eisini fráboðan um at lúka somu treytir viðvíkjandi prosentgjaldirum. Og tað hava øll tey føroysku byggifelögin gjørt, sigur Tana Kalsoy.

Vildu ikki gjalda

Højgaard & Schultz byrjaði um mánaðarskiðtið august september í fjør. — Teir vildu ikki rinda prosentgjaldið til felagið, ti teir søgdu tað vera ov stórt. Men vit eru vitandi um, at tað er trekt av lønarsæðlunum hjá arbeiðarunum, uttan at pengarnir eru komnir til felagið, sigur Tana Kalsoy.

Højgaard & Schultz setti seg í samband við Føroya Arbeiðsgevarafelag, sum mælti til at afturhalda prosentgjaldið, soleiðis sum aðrir arbeiðsgevarar gera, men ráðini vórðu ikki fylgd.

— Højgaard & Schultz hevur tað mesta arbeiðsfólkið. Har arbeiða dagliga 80-90 mans, føroyingar, danir, norðmenn og islendingar. Men av teimum eru bara 21 mans skrásettir hjá Eiðis Arbeidsmannafelag. Eftir røttum skuldu vit fingið prosentgjaldið hvørja viku frá øllum arbeiðarunum, men tað hava vit ikki fingið. Vit hava havt fundir við Føroya Arbeiðarafelag og við Højgaard & Schultz, har Højgaard & Schultz vildi hava Føroya Arbeiðsgevarafelag við, men tað hildu vit vera óhoyrt.

— Einku hendi heldur við teimum fundunum. Føroya Arbeiðarafelag skrivaði síðan bræv til Højgaard & Schultz og bað um at fáa viðurskiptini í lagi, aðrenn átta dagar vóru farnir. Brævið varð skrivað 9. desember.

Løgin atburður

Svar kom so aftur frá Føroya Arbeiðsgevarafelag, sum hevði biðið Højgaard & Schultz gera Eiðis Arbeidsmannafelag »tann beina at uppkrevja hesi 3 prosentini«, men tað mátti vera eftir áheitan frá hvørjum arbeiðaraser og við hansara undirskrift. Svárið fekk Føroya Arbeiðarafelag og ikki Eiðis Arbeidsmannafelag.

— Hesa stóðu hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag hildu vit vera ógvuliga løgna. Ongu aðrastaðni, har arbeiðarar gjalda prosent til sitt egna lokalfelag, hava nakrir trupulleikar verið við at fáa arbeiðsgevararnar at draga pengarnar til felagið frá lønunum.

— Nú kemur ein útlendsk fyrirtøka og setir kilar imillum og ger fortred fyri lokalfelagið. Men vit ætla okkum ikki at góðtaka, at teir á henda hátt órógva tann praksis, sum hevur verið millum arbeiðsgevarar og fakfeløg í Føroyum, sigur Tana Kalsoy. Við teimum føroysku arbeiðsgevarunum, sum arbeiða fyri

SEV eru heldur eingir trupulleikar.

Lóngjaldsstovan komin

Nevndin í Eiðis Arbeidsmannafelag fór síðan at tosa við onnur fakfeløg í Føroyum, sum hava lóngjaldsstovu og lóngjaldsstovu gjøgnum bankarnar. Hesi søgdu øll, at lóngjaldsstovurnar virkaðu væl og mæltu til at seta lóngjaldsstovu á stovn.

Eiðis Arbeidsmannafelag lýsti so til eykaaðalfundar, har umboð fyri Føroya Arbeiðarafelag var við og greiddi frá fyrinum við at hava lóngjaldsstovu. Tað var so at siga einmælt samtykt at seta lóngjaldsstovu á stovn, og hon virkar nú, sigur Tana Kalsoy.

Lóngjaldsstovan er eitt stig á leiðini at fáa skil á viðurskiptini.

— Eitt skulu teir hava at vita frá nevndini í Eiðis Arbeidsmannafelag: Antin verða teir limir í fakfelag og lúka somu treytir sum aðrir arbeiðarar, ella mugu teir halda seg burtur frá arbeiðsplassinum. Hvat pengarnir, ið vit fáa inn við prosentgjaldirum, fara til, viðkemur hvørki Højgaard & Schultz ella øðrum arbeiðsgevarum. Tað eru vit, sum hava áhugamálarbeiðaranna um hendur, ikki nakar arbeiðsgevari og enn minni Føroya Arbeiðsgevarafelag, sigur Tana Kalsoy, formaður í Eiðis Arbeidsmannafelag.

randi

Her eru Trina Lützen, Kurt Carlsen og synir teirra Djóni og Bjarki júst komin til Kastrup úr Cairo.

Tey vóru í býnum Mukalla í Suður-Yemen, tá borgarakriggið brast á. Kurt er verkfrøðingur hjá E. Pihl & Son, sum saman við tveimum øðrum donskum byggifelögum hevði ymisk arbeiði í Mukalla. Millum annað lögdu tey kloakk og vatnveiting.

Trina Lützen var einasti føroyingur, vítað er um var í Suður-Yemen, tá kriggið brast á. Men har vóru nógvir danir og einir tiggju islendingar, sum eisini arbeiðdu hjá E. Pihl & Son.

hd